

zentangle®

De praktijk 1

RICK ROBERTS en MARIA THOMAS
De bedenkers van Zentangle

zentangle®

De praktijk

DEEL 1

Dit boek is gepubliceerd door Kosmos Uitgevers in de Nederlandse taal
www.kosmosuitgevers.nl

Productie Nederlandse editie: Deul & Spanjaard, Groningen
Vertaling: Ria de Koning
Redactie: CZT Arja de Lange-Huisman

ISBN 978 90 4391 891 6
NUR 476

Oorspronkelijke titel: *Zentangle Primer Vol 1*

© 2016 Rick N. Roberts en Maria A. Thomas.
© 2016 voor de Nederlandse taal: Zentangle Inc.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Zentangle Inc.

'Zentangle', Zentangle's logo, 'Anything is possible one stroke at a time', 'Zentomology', 'Zentangle Apprentice', 'CZT', 'Certified Zentangle Teacher', 'Zendala', 'Zentangle Mosaic', 'Bijou' and Bijou's image are trademarks, registered trademarks or registered certification marks of Rick Roberts, Maria Thomas or Zentangle, Inc.

'Sakura', 'Pigma' and Sakura's logo are registered trademarks of Sakura Color Products Corporation, Osaka, Japan.

At the time of this printing, the Zentangle Method of teaching drawing is patent pending.

INHOUD

Opdracht	vii	Les 6 Meer tangles	79
Voorwoord	ix	Les 7 Reticula en fragmenten	111
Inleiding	xv	Les 8 Zentangle in de praktijk	129
De Zentangle-methode	1	<i>Bijlage A</i> Naslagwerk	141
Les 1 Je eerste tile	13	<i>Bijlage B</i> Woordenlijst	143
Les 2 De volgende tile	35	Dankwoord.	149
Les 3 Theorie over de string	47	Aantekeningen	151
Les 4 Schaduw	59	Register	163
Les 5 Geen fouten	69	Colofon	167

INLEIDING

We gaven dit boek de titel *Primer* (onder deze titel is het boek oorspronkelijk verschenen), omdat het alle basisprincipes en opdrachten bevat die je nodig hebt voor de **Zentangle-methode**.

- **primer**¹ zelfstandig naamwoord
1. eerste leerboek met uitleg en opdrachten

Van deze betekenis vinden we vooral het 19e-eeuwse gevoel dat er uit spreekt, erg leuk.

Daarnaast geeft het woordenboek voor het woord 'primer' nog drie betekenissen, die ook goed bij de Zentangle-methode en -kunst passen:

- **primer**² zelfstandig naamwoord
2. iets wat vult, als een pomp

Veel mensen beoefenen de Zentangle-methode om inspiratie op te doen voor andere ondernemingen.

- **primer**³ zelfstandig naamwoord
3. een basislaag (of grondverf)

Dit boek leert je de basis van de Zentangle-methode en daarmee kun je je verder ontwikkelen.

- **primer**⁴ zelfstandig naamwoord
4. slaghoedje met ontplofbaar mengsel dat voor de ontbranding zorgt

Een kleine katalysator kan inspiratie leveren voor andere verschijningsvormen die veel groter kunnen worden dan de aanvankelijke vonk. Dat zoveel mensen de Zentangle-methode omarmen, komt doordat ze ervoor zorgt dat de creativiteit die al heel lang in iemand sluimert, opeens ontbrandt.

Mensen van verschillende culturen, leeftijdsgroepen en interesses vinden de Zentangle-methode leuk.

Waarom? De Zentangle-methode zorgt ervoor dat de creativiteit op een ontspannen en geconcentreerde manier kan stromen, zodat mooie kunst en heerlijke gevoelens ontstaan.

Neem tijdens het lezen van dit boek ook de tijd om de oefeningen te doen.

Daardoor zul je namelijk de grote hoeveelheid informatie beter kunnen opnemen.

We leren je allerlei tangles en geven informatie over de verfijning en mogelijkheden ervan. Het maakt niet uit of je de Zentangle-methode nu pas leert kennen of al langer beoefent, onder het lezen en herlezen zul je veel informatie en inspiratie krijgen.

De lessen en oefeningen zijn er om te onderzoeken en om mee te spelen. Net als velen voor jou, vind je misschien de inspiratie en passie om iets te gaan maken en nadat je de methode hebt uitgeprobeerd, ontdek je bij jezelf een nieuw soort zelfvertrouwen. Je zult ook merken dat wat aanvankelijk zo ingewikkeld leek, eigenlijk heel eenvoudig is. En leuk!

Terwijl wij dit nu schrijven, geven we al elf jaar les in de Zentangle-methode en al luisterend naar alle verhalen over de uitwerking en voordelen van die methode, afkomstig van Zentangle-beoefenaars van over de hele wereld, hebben we een paar dingen geleerd:

- ° Vrijwel iedereen kan een pen gebruiken en mooie kunst maken.

- Als de creativiteit stroomt, voelt dat heerlijk. Het geneest wat moet worden genezen.
- De ontspannen concentratie die ontstaat bij het beoefenen van de Zentangle-methode heeft veel onverwachte voordelen.
- Zentangle-kunstenaars delen hun kunst graag in wereldwijde ondersteunende netwerken.

Toen de Zentangle-methode ontstond, dachten wij dat het vooral waardevol zou zijn voor mensen die een creatieve uitlaatklep zochten. We waren niet voorbereid op de vele verhalen over de verzachtende en helende werking die er ook van uitging. Misschien komt dit doordat de Zentangle-methode inspeelt op een onevenwichtigheid in onze huidige maatschappij, waarin veel mensen geen uitdrukking meer geven aan hun creativiteit. Daarvoor in de plaats nemen ze de creativiteit van anderen over. Het beoefenen van Zentangle brengt die creatieve stroom weer op gang. We denken dat dit de bijzondere verhalen over de therapeutische werking die mensen beschrijven, verklaart.

Na een decennium van oefenen, terugkoppelen en ontdekken, was de tijd rijp om dit boek te schrijven.

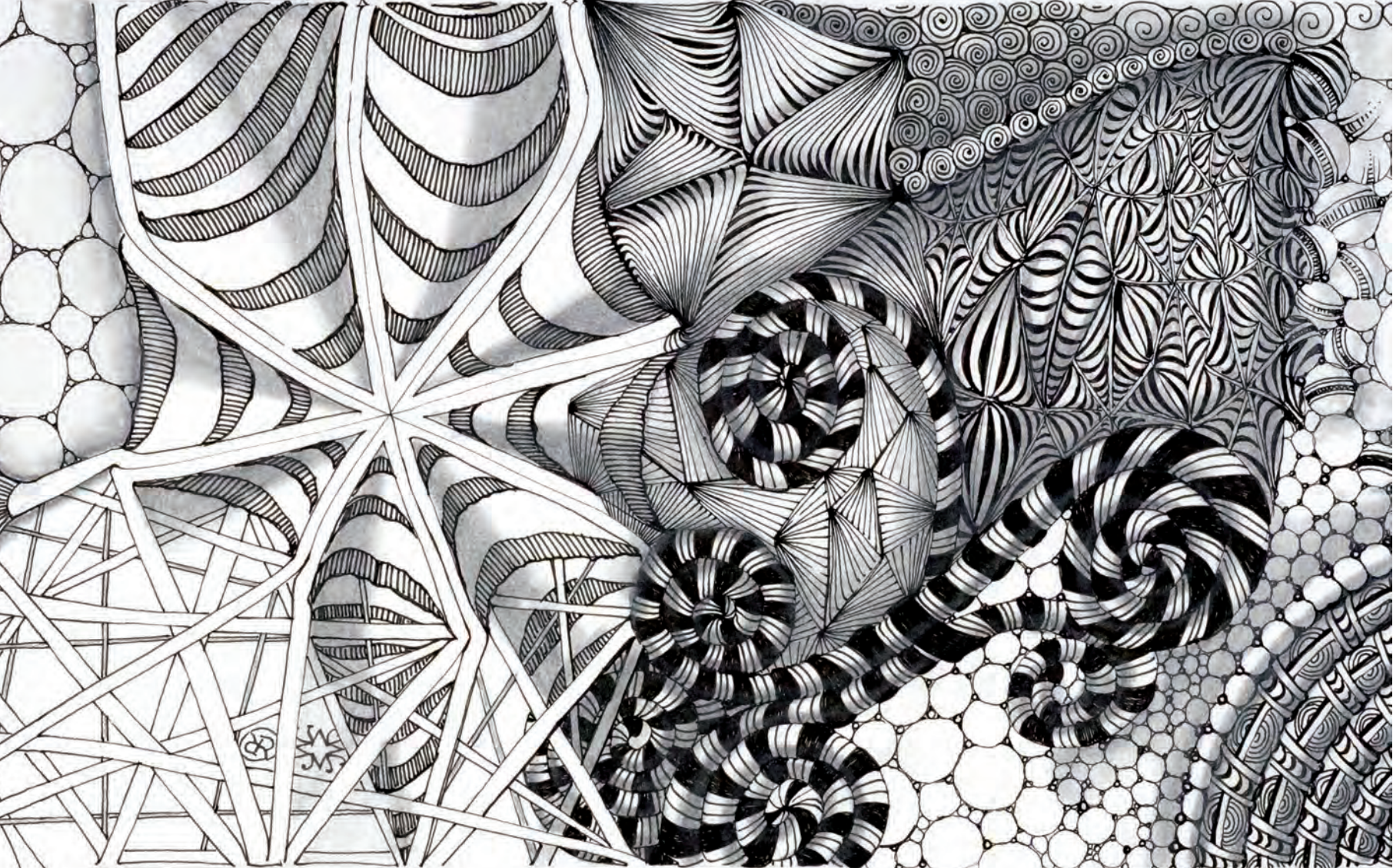
We zijn al diegenen die een bijdrage hebben geleverd aan het begrijpelijk maken en verspreiden van de Zentangle-methode zeer dankbaar.

Beschouw de informatie in dit boek als een schatkamer vol met ontdekkingen, technieken en inzichten. Wij openen deze schatkamer, zodat je Zentangle kunt begrijpen en ervan kunt profiteren. We hebben veel moeite gedaan om ervoor te zorgen dat alleen de belangrijke en nuttige onderwerpen aan bod komen en we adviseren je ze allemaal uit te proberen. Dit zijn geen regels. Het zijn suggesties hoe je iets kunt begrijpen, verwerken en je eigen maken.

Er staat heel veel informatie in dit boek. Neem, terwijl je de oefeningen doet, de tijd om ervan te genieten en om nieuwe inzichten te ontdekken.

We nodigen je uit op ontdekking te gaan en te genieten van de beoefening van Zentangle. De poort die Zentangle opent, leidt naar werelden die nog verzonnen moeten worden – en naar strings en tangles die nog moeten worden getekend.

Maar bovenal . . . geniet!

Vorbereiding

Ga op zoek naar een rustig plekje en pak een nieuwe tile, een zwarte pen, een potlood en doezeleaar. Denk aan alle stappen van de Zentangle-methode.

Begin

Adem rustig, waardeer het moment en de materialen die je gebruikt, begin met het tekenen van de hoekpunten en het kader en maak de string van twee parallelle, diagonale lijnen (recht of gebogen) dwars over de tile, ongeveer 2 cm van elkaar; zie het voorbeeld rechts.

Shattuck

Shattuck is een eenvoudige maar heel veelzijdige tangle waarin schaduw is verwerkt. Laten we voor deze tangle het middengedeelte gebruiken.

Merk hoe je onder het tekenen de aura-techniek die je in *crescent moon* gebruikte, opnieuw kunt toepassen. Aura is belangrijk, omdat elke reeks lijnen eigenlijk uit een reeks aura's bestaat. (Zie het stappenplan op de volgende bladzijde.)

In *shattuck* kan de basisvorm zowel recht als gebogen zijn, niettemin blijf je dezelfde stappen uitvoeren. Elke volgende lijn herhaalt (aura) de basisvorm en heeft steeds dezelfde afstand tussen de aura's.

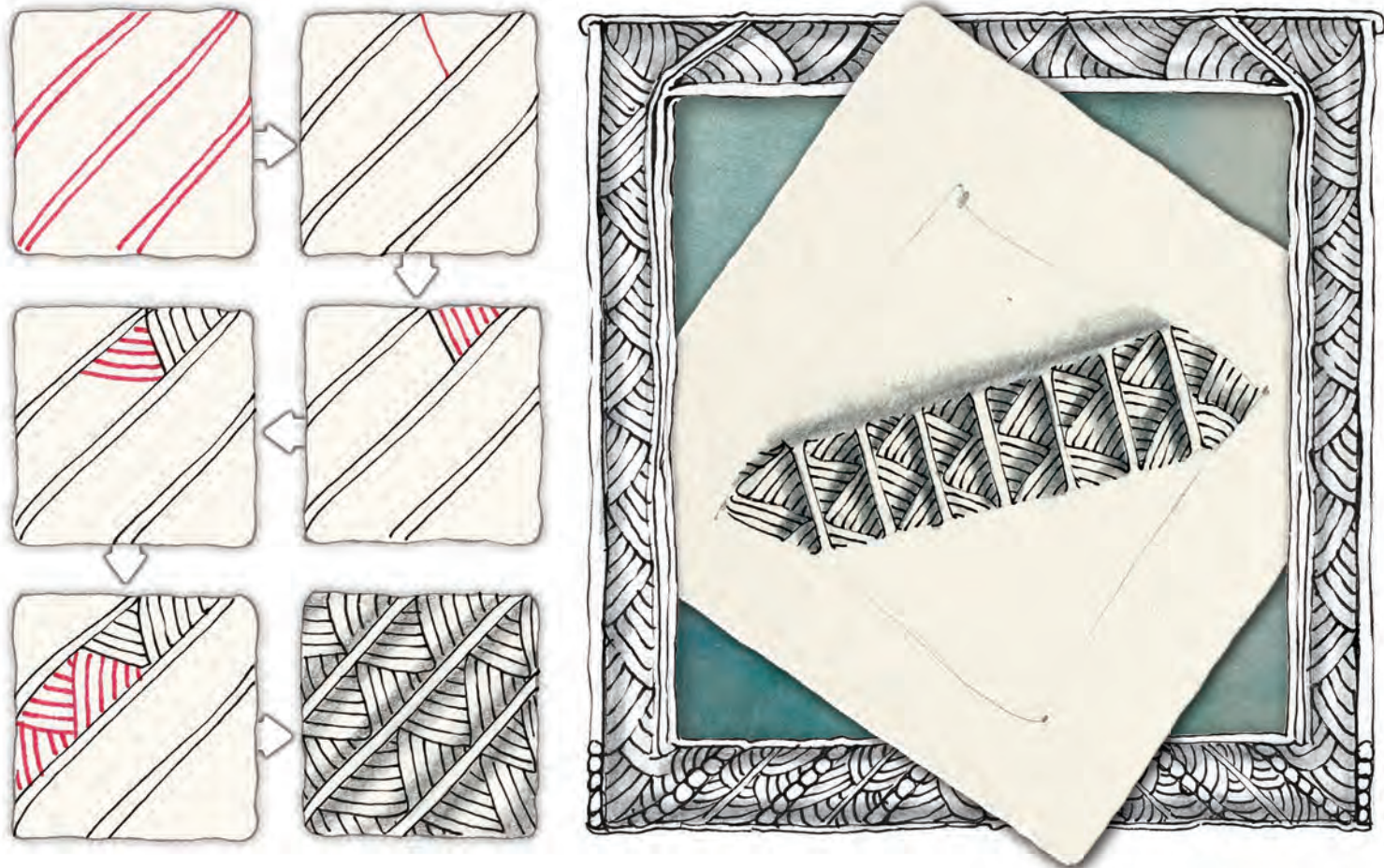
Als je *shattuck* schaduw geeft, kun je dat voor een boleeffect aan beide kanten van de smalle parallelle lijnen doen. Je kunt ook de afzonderlijke elementen schaduw geven om hun gelaagdheid te benadrukken, of combineer ze beide.

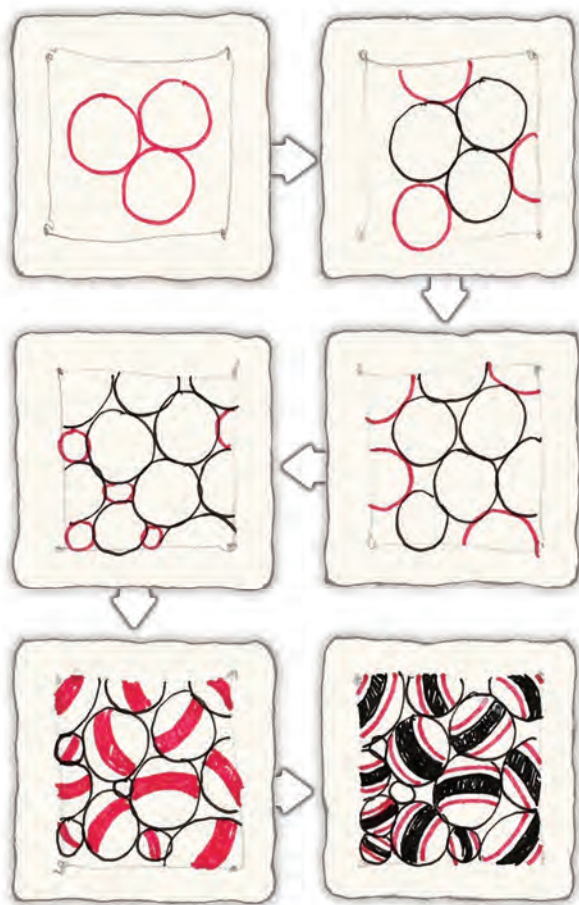

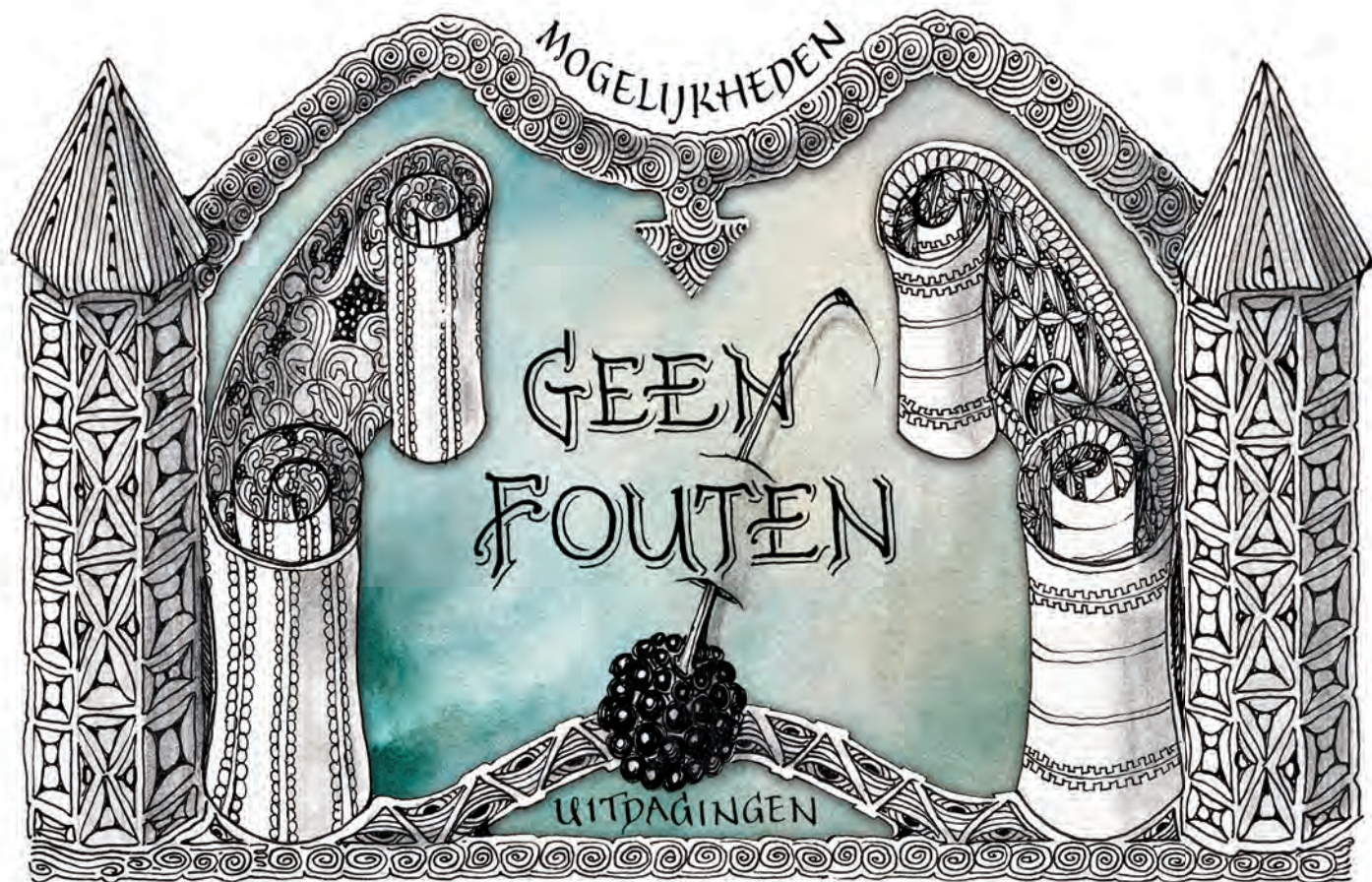
Bijou zegt:

Draai de tile terwijl je *shattuck* maakt, zodat je de aura's in dezelfde richting tekent. Je hand kan zich zo ook beter ontspannen en de lijnen worden regelmatig.

Hoezo 'geen fouten'?

Waarom kent de Zentangle-methode geen fouten?

We horen mensen vaak zeggen: 'Maar natuurlijk zijn er fouten! Als ik de stappen van een tangle niet netjes heb gevolgd, lijkt hij er helemaal niet op.' Dat klopt. Als je de tangle *paradox* nauwkeurig wilt reproduceren en je haalt de stappen door elkaar, dan krijg je inderdaad geen *paradox*. Is dat dan fout? Afhankelijk van de verwachtingen van de kunstenaar zou je, in die context, een lijn inderdaad als een 'fout' of een 'vergissing' kunnen opvatten.

Maar deze opvatting willen wij veranderen. We moedigen mensen altijd aan hun tile af te maken, van het proces te genieten, geen verwachtingen te hebben en verbaasd en blij te zijn over het resultaat. Soms ontstaat de verrassing

door het onverwachte te doen. Toch noemen veel mensen dat onverwachtse vaak een 'vergissing', ongeveer zoals 'wat dom'. Hoe akelig is dat gevoel wel niet?

Voor ons is de Zentangle-methode een kunstvorm die 'vergeeft' en er zijn geen, of heel weinig, zorgen over het uiteindelijke resultaat. Er zijn al zoveel zorgen in het leven, dus laten we de Zentangle-kunst daar verre van houden.

Hoe kunnen we dat bewerkstelligen? Bijvoorbeeld door ons te ontdoen van ons beoordelingssysteem over wat goed en fout is. Daarom is Zentangle-kunst niet-representatief en worden er vooraf geen plannen gemaakt.

**Als oom Hervé mij meenam op een ritje, zei hij altijd:
'Bijou, de enige fout die je kunt maken is geen fout te
maken.'**

**Daarna vroeg hij: 'Maak je een vergissing
als je een vergissing voor een vergissing aanziet?'**

(Ik ben daar nog steeds niet helemaal uit...)

COLOFON

De tekst is geschreven met Microsoft® Word voor Mac 2011, versie 14.1. Opmaak en uiteindelijke redactie is gedaan in Adobe® InDesign® CS5.5.

De Zentangle-kunst is getangled op Fabriano® Tiepolo™-papier met pennen, potloden en doezelaars van Sakura® Pigma®.

De afbeeldingen werden bewerkt in Adobe® Photoshop® CS5.

De titelpagina's van de lessen en hoofdstukken zijn met de hand getekend door Maria en speciaal voor dit boek ontworpen. Ze zijn geïnspireerd op een lettertype uit het begin van de 20e eeuw.

Voor de tekst hebben we voor de fonts Caslon en Myriad gekozen.

Molly Hollibaugh maakte de tiles in de inleiding, die van *ING* en *munchin*, en verschillende reticula.

Nick Hollibaugh maakte '*hollibaugh* by Hollibaugh'.

Maria en Rick maakten alle andere Zentangle-tiles en tekenwerk in dit boek.

Wil je alles weten over de
grondslag van Zentangle?
Bestel dan ook *Het Zentangle-
boek* van Rick & Maria
ISBN 978 90 4391 867 1

mosaic

Bekijk Zentangle-kunst en maak de oefeningen uit dit boek met de Zentangle Mosaic-app voor iTunes en Android.

Met de **Zentangle®-methode** leer je hoe je eenvoudig en ontspannen met gestructureerde patronen mooie figuren kunt tekenen. De bedenkers Rick Roberts en Maria Thomas geven gedetailleerde aanwijzingen hoe je tangles kunt maken.

- Met 8 lessen, 31 oefeningen en 24 tangles die elk in een stappenplan worden toegelicht

Met antwoord op de vragen:

- Waarom je in de Zentangle-kunst geen 'fouten' kunt maken
- Hoe je het beoefenen van Zentangle verder kunt ontwikkelen

PLUS: ontdek wat andere tangles hebben gemaakt en lever zelf een bijdrage met de nieuwe app, waarmee Zentangle-kunstenaars van over de hele wereld deelnemen aan een **Zentangle-mozaïek**

KOSMOS

NUR 476
Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen
www.kosmosuitgevers.nl

